

Ordføreren (Smørum): Som det fremgaar af Betænkningen, er der i Udvalget Enighed om at indstille Lovforslaget til Vedtagelse.

Den Opfattelse, jeg gjorde gældende ved Lovforslagets første Behandling, at selvstændige Landbrugere, der maatte søge Beskæftigelse ved de i Lovens § 1 nævnte Arbejder, ikke kan faa anvist Arbejdskraft efter Lovens § 3, Stk. 2, har Udvalget givet sin Tilslutning, og det er anført i Betænkningen.

Der er af Udvalget stillet to Ændringsforslag.

Ændringsforslag Nr. 1 til § 1 lovfæster det Tilsagn, som Arbejds- og Socialministeren gav ved første Behandling, at private Aftaler om Arbejdsforhold vedrørende de i Loven omhandlede Arbejder maa træffes som hidtil, men skal godkendes af den offentlige Arbejdsanvisning.

Ved Ændringsforslag Nr. 2 til § 5 indføres en Ankeinstans for hvert Amt. Begrundelsen for dette Ændringsforslag er dels, at Udvalget har næret nogen Betænklichkeit ved, at Arbejds- og Socialministeren var eneste Klageinstans for hele Landet, fordi det formentlig vilde være vanskeligt at overkomme dette Arbejde, og Klager af denne Karakter skulde helst afgøres nogenlunde omgaaende, dels at Folketingsudvalget anser det for ønskeligt at have en lokal Klageinstans, fordi et saadant Udvalg bedre kan have Føling med Arbejdsforholdene inden for sit begrænsede Omraade.

Ændringsforslagene er vedtaget enstemmigt af Udvalget og er tiltraadt af Arbejds- og Socialministeren. Paa hele Udvalgets Vegne kan jeg anbefale Ændringsforslagene til Vedtagelse.

Det af det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen stillede Ændringsforslag maa jeg anbefale at stemme imod, fordi jeg synes, det er meningsløst. Der er ikke Tale om, at det Lovforslag, vi behandler, indfører Stavnsbaand for nogen. Vi har i sin Tid haft noget, vi kaldte Stavnsbaand her i Landet, men saa vidt jeg ved, var det en Tilstand, hvor en Gruppe af Landets Borgere var bundet til deres Hjemstavn og ikke maatte søge Arbejde uden for det Sogn, hvor de var født, men der er ikke i dette Lovforslag nogen Bestemmelse, som forhindrer, at en Landarbejder fra Jylland

søger Arbejde paa Sjælland og omvendt. Derfor synes jeg ikke, dette Ændringsforslag har nogen Forbindelse med den Sag, vi behandler, og jeg henstiller til Tingets ærede Medlemmer at stemme imod det af det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen stillede Ændringsforslag.

Aksel Larsen: Jeg vil anbefale at stemme imod Lovforslaget. Hvis man agter at vedtage det, vil jeg anbefale, at man giver det en Titel, der i hvert Fald stemmer med dets Indhold og Mening; jeg vil anbefale, at man er saa ærlig, at man gør, hvad jeg foreslog allerede ved første Behandling, at kalde det Forslag til Lov om Genindførelse af Stavnsbaandet i Danmark. Da Udvalget ikke har stillet Ændringsforslag herom, har jeg tilladt mig at stille det; det er min alvorlige Mening, at det er den eneste Titel, der passer til Indholdet.

Den ærede Ordfører (Smørum) siger, at saa vidt han har forstaaet, var Stavnsbaandet, som vi havde det her i Danmark engang, noget, der bandt Folk til Hjemstavn, de maatte ikke forlade Hjemstavn. Det er ikke Tilfældet her, siger den ærede Ordfører, man kan godt rejse andetsteds hen og arbejde der. Saa skal jeg fortælle den ærede Ordfører, naar han ikke ved det, at Stavnsbaandet var en Foranstaltning, der blev gennemført for at sikre det store Landbrug Arbejdskraft. Det var helt og udelukkende Motiveringen for det. Man sagde dengang, som man siger nu: Landbruget ruineres, Markerne vil ikke blive pløjet og tilsaaet og Høsten ikke bragt i Hus, hvis ikke vi foretager Foranstaltninger, som sikrer, at der altid er Landbrugsarbejdere nok i Landdistrikterne. Saa gennemførte man det, man dengang efter de Forhold syntes var det mest passende, man bandt Bønderne til Stavnen, de maatte ikke forlade den uden Herremandens Tilladelse. Her gør man ikke rent formelt det samme, man gør det ikke, ikke bare af formelle Grunde, for at undgaa at faa Betegnelsen Stavnsbaand ind i Lovens Paragraffer, man gør det ogsaa af reelle Grunde, fordi det er nødvendigt for det store Landbrug og dets Tary, for Skovbrugets Tary o. s. v., at Folk kan flytte fra det ene Sogn til det andet; men det, man foretager, er, at man ved Lovforanstaltning, der be-